



Ақмола облысы Целиноград ауданы
(облыс, қала, аудан // область, город, район)
Жоңарбаева Лизат Аманжолдыновна
(депутатын аты-жөні // Ф.И.О. депутата)

ШЫҒЫС САНЫ / ИСХ.№ 254
КІРІС САНЫ / ВХ.№

« 02 » 02 20 26 ж./г.

Қазақстан Республикасының
Энергетика министрі
Е.К. Ақкенженовқа

Қазақстан Республикасының
ҰҚК төрағасы,
ұлттық қауіпсіздік
генерал-лейтенанты
Е.А. Сағымбаевқа

ДЕПУТАТТЫҚ САУАЛ

Құрметті Ерлан Құдайбергенұлы!
Құрметті Ермек Алдабергенұлы!

Қазақстан Республикасы Конституциясының 33-бабына және 1-бабына, «Жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау тәртібі туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Конституциясының 83-бабын басшылыққа ала отырып, табиғи монополия субъектісі ретінде АЭҮК қызметіне байланысты Сізге осы өтінішпен жүгінеміз.

АЭҮК электрмен жабдықтау саласында үстем (монополиялық) жағдайға ие бола отырып, халықтың өмірлік маңызды мүдделерін тікелей қозғайтын қызметтер көрсетеді. Сонымен бірге, іс жүзінде бұл ұйымның қызметі мемлекеттің әлеуметтік бағыты, тариф белгілеудің ашықтығы және тұтынушылардың құқықтарын нақты қорғау қағидаттарына толық сәйкес келмейтін жағдай қалыптасады.

Төлемегені үшін электр қуатын өшіру, соның ішінде көше жарығын өшіру тәжірибесі ерекше алаңдаушылық туғызады. Жаппай өшіру

азаматтардың өмірлік маңызды коммуналдық қызметтерді алу құқықтарының бұзылуына ғана емес, сонымен бірге қоғамдық қауіпсіздікке, құқық бұзушылықтардың, жол-көлік оқиғаларының және әлеуметтік шиеленістің өсуіне жағдай жасайды.

«Электр энергетикасы туралы» Қазақстан Республикасының Заңына және табиғи монополиялар туралы заңнамаға сәйкес энергиямен жабдықтаушы ұйым борышкер тұтынушыларға электр энергиясын беруді шектеуге немесе тоқтатуға құқылы, алайда мұндай шаралар заңда белгіленген рәсімдерді, хабарлау мерзімдерін, шарт талаптарын қатаң сақтаған кезде, сондай-ақ электрмен жабдықтаудың қоғамдық маңыздылығы мен үздіксіз сипатын ескере отырып ғана жол беріледі. Бұдан басқа, «Табиғи монополиялар туралы» Қазақстан Республикасының Заңымен және «Тұтынушылардың құқықтарын қорғау туралы» Қазақстан Республикасының Заңымен табиғи монополиялар субъектілерінің мүдделер теңгерімін, қызметтердің қолжетімділігін, олардың тиісті сапасын және азаматтардың экономикалық мүдделерін қорғауды қамтамасыз ету міндеттері бекітілген.

Көше жарығын өшіруді қоса алғанда, өшіру тәжірибесі жеке құқықтық бағалауды қажет етеді деп санаймыз:

- хабарламалардың белгіленген тәртібінің заңдылығы және сақталуы;
- қабылданатын шаралардың негізділігі;
- санкциялардың халық үшін және қоғамдық қауіпсіздік салдарларына пропорционалдылығы;
- табиғи монополия субъектісінің әлеуметтік жауапкершілік қағидаттарын сақтау.

Жоғарыда айтылғандарға байланысты Сізден сұраймыз:

АЭҮК қызметіне кешенді тексеру жүргізу, оның ішінде:

- табиғи монополиялар және электр энергетикасы туралы заңнаманы сақтау;
- тарифтерді қалыптастыру мен қолданудың заңдылығы;
- тарифтерге енгізілетін шығындардың негізділігі, өйткені бүгінгі күні қолданыстағы тарифтерде 28 теңге электр желілерін ысыраптауға, қызмет көрсетуге және пайдалануға арналған шығындар енгізілген. Нақты «АЭҮК» АҚ бұдан басқа, өзінің көлік шығындарына дейін, қызмет көрсету, пайдалану үшін жеке шоттар қояды, бұл біздің ауданға орасан зор зиян келтіретін өте үлкен миллиондаған сомалар;
- тұтынушылардың құқықтары мен заңды мүдделерін сақтау.

Төлемегені үшін электр қуатын өшіру тәжірибесіне, соның ішінде көше жарығын өшіруге жеке құқықтық баға беру:

- міндетті рәсімдер мен хабарлау мерзімдерін сақтау;
- іс-әрекеттердің қоғамдық қауіпсіздік және мемлекеттің әлеуметтік бағыттылығы қағидаттарына сәйкестігі;
- өкілеттіктердің болуы немесе болмауы.

АЭҮК қызметін бақылауды және реттеуді жүзеге асыратын уәкілетті мемлекеттік органдардың іс-әрекеттеріне баға беру.

Бұзушылықтар анықталған жағдайда Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген ден қою шараларын қабылдау.

АЭҮК электр желілеріне қызмет көрсету мәселелерінде құзыретті энергия беруші ұйым АЭҮК болып табылатын болғандықтан, электр беру желілерін сенімгерлік басқаруға міндетті түрде қабылдауды қажет деп санаймыз. Бүгінгі таңда жергілікті атқарушы органдар бұл желілерге қызмет көрсетуге мәжбүр, дегенмен өз штатында осы құзыреттерге ие мамандар болмаса да, АЭҮК ұсынған шығындарды бюджет ақшасынан төлеуге мәжбүр, дегенмен біз бұл шығындар электр энергиясының тарифінде ескерілуі керек деп есептейміз. Бұл аудан бюджеті үшін қомақты сома екенін атап өтеміз. Бұдан басқа, осы мәселенің шешімін ҚР Үкіметі деңгейінде коммуналдық саланы басқарудың қолданыстағы моделін қайта қараудың орындылығын қарастырамыз, мысалы, әкімдіктер жанында мемлекеттік кәсіпорындар ретінде халыққа есеп беретін және ең алдымен ортақ мүдделерге бағдарланған «Энергияға қызмет көрсететін компания» ШЖҚ МКК құру.

Целиноград ауданы халқының тығыздығы өте жоғары болғандықтан, мұнда «АЭҮК» АҚ-мен желілерді сенімгерлік басқаруға беру бойынша проблемалар жиі туындайды, осы жаңалықты Целиноград ауданында пилоттық жоба шеңберінде енгізуді сұраймыз.

Өмірлік маңызды коммуналдық қызметтер тек коммерциялық ресурс ретінде қарастырылмауы керек, ал табиғи монополиялар субъектілерінің қызметі нақты мемлекеттік және қоғамдық бақылауда болуы керек деп санаймыз.

Осы өтінішті заңда белгіленген мерзімде қарауды және дәлелді жазбаша жауап жіберуді сұраймыз.

**Целиноград аудандық
мәслихатының төрағасы**



Л. Конарбаева

**Целиноград аудандық
мәслихатының депутаттары**

**А. Капанов, Н. Өміржан,
Б. Борщин, Б. Рымкулов,
Д. Искаков, Е. Керкеев,
Д. Абдрахманова, Б. Арейхан,
Б. Барманкулов, Г. Койлыбаев,
У. Оразалиева, М. Жилкибаев,
Г. Сабитова**



Ақмолинская область Целиноградский район
Жоңарбаева Мәзім Аманжолдықызы
(облыс, қала, аудан // область, город, район)
(депутаттың аты-жөні // Ф.И.О. депутата)

ШЫҒЫС САНЫ / ИСХ.№ 254
КІРІС САНЫ / ВХ.№

« 02 » 02 2026 ж./г.

Министру энергетики
Республики Казахстан
Аккенженову Е.К.

Председателю КНБ
Республики Казахстан
Генерал – лейтенант
Национальной
безопасности
Сагимбаеву Е.А.

ДЕПУТАТСКИЙ ЗАПРОС

Уважаемый Ерлан Кудайбергенович!
Уважаемый Ермек Алдабергенович!

В соответствии со статьёй 33 и статьёй 1 Конституции Республики Казахстан, Законом Республики Казахстан «О порядке рассмотрения обращений физических и юридических лиц», а также руководствуясь статьёй 83 Конституции Республики Казахстан, обращаемся к Вам с настоящим заявлением в связи с деятельностью АРЭК как субъекта естественной монополии.

АРЭК, обладая доминирующим (монопольным) положением в сфере электроснабжения, оказывает услуги, напрямую затрагивающие жизненно важные интересы населения. Вместе с тем на практике складывается ситуация, при которой деятельность данной организации не в полной мере соответствует принципам социальной направленности государства, прозрачности тарифообразования и реальной защиты прав потребителей.

Особую обеспокоенность вызывает практика отключения электроэнергии за неуплату, в том числе отключение объектов уличного освещения. Массовые отключения приводят не только к нарушению прав граждан на получение жизненно важных коммунальных услуг, но и создают угрозу общественной безопасности, условия для роста правонарушений, дорожно-транспортных происшествий и социальной напряжённости.

Согласно Закону Республики Казахстан «Об электроэнергетике» и законодательству о естественных монополиях, энергоснабжающая организация действительно вправе ограничивать или прекращать подачу электроэнергии потребителям-должникам, однако такие меры допустимы исключительно при строгом соблюдении установленных законом процедур, сроков уведомления, условий договора, а также с учётом общественной значимости и непрерывного характера электроснабжения. Кроме того, Законом Республики Казахстан «О естественных монополиях» и Законом Республики Казахстан «О защите прав потребителей» закреплены обязанности субъектов естественных монополий обеспечивать баланс интересов, доступность услуг, их надлежащее качество и защиту экономических интересов граждан.

Считаем, что практика отключений, включая отключение уличного освещения, требует отдельной правовой оценки с точки зрения:

- законности и соблюдения установленного порядка уведомлений;
- обоснованности принимаемых мер;
- соразмерности санкций последствиям для населения и общественной безопасности;
- соблюдения принципов социальной ответственности субъекта естественной монополии.

В связи с вышеизложенным просим Вас:

Провести комплексную проверку деятельности АРЭК, в том числе:

- соблюдения законодательства о естественных монополиях и электроэнергетике;
- законности формирования и применения тарифов;
- обоснованности затрат, включаемых в тарифы так как в действующих тарифах на сегодняшний день 28 тенге уже включены затраты на потери, обслуживание и эксплуатацию электрических сетей. Фактический АО «АРЭК» кроме этого выставляет отдельные счета за потери, обслуживание, эксплуатацию вплоть до своих транспортных расходов, это очень большие многомиллионные суммы которые наносят огромный урон для нашего района.
- соблюдения прав и законных интересов потребителей.

Дать отдельную правовую оценку практике отключения электроэнергии за неуплату, включая отключения уличного освещения, на предмет:

- соблюдения обязательных процедур и сроков уведомления;
- соответствия действий принципам общественной безопасности и социальной направленности государства;
- наличия либо отсутствия превышения полномочий.

Дать оценку действиям уполномоченных государственных органов, осуществляющих контроль и регулирование деятельности АРЭК.

В случае выявления нарушений принять меры реагирования, предусмотренные законодательством Республики Казахстан.

Считаем необходимым АРЭК в принудительном порядке обязать принять линии электропередач в доверительное управление, так как именно АРЭК является энергопередающей организацией компетентным в вопросах обслуживания электрических линий. На сегодня местные исполнительные органы вынуждены обслуживать эти линии, хотя не имеют специалистов в своем штате, которые обладают данными компетенциями, вынуждены оплачивать из бюджетных денег потери, которые АРЭК выставляет, хотя мы полагаем, что данные потери должны быть учтены в тарифе на электроэнергию. Подчеркиваем, что это немалые суммы для бюджета района. Кроме того решением данного вопроса считаем рассмотрение на уровне Правительства РК целесообразность пересмотра существующей модели управления коммунальной сферой, например, при акиматах как государственных предприятий создание ГКП на ПХВ «Энергообслуживающей компании» подотчетных населению и ориентированных прежде всего на общие интересы.

Так как плотность населения Целиноградского района очень высокая, и очень часто здесь возникают проблемы с АО «АРЭК» по передаче линий в доверительное управление просим внедрить данное новшество в Целиноградском районе в рамках пилотного проекта.

Считаем, что жизненно важные коммунальные услуги не должны рассматриваться исключительно как коммерческий ресурс, а деятельность субъектов естественных монополий должна находиться под реальным государственным и общественным контролем.

Просим рассмотреть настоящее обращение в установленные законом сроки и направить мотивированный письменный ответ.

**Председатель Целиноградского
районного маслихата**



Л. Конарбаева

**Депутаты Целиноградского
районного маслихата**

**А. Капанов, Н. Өміржан,
Б. Борщин, Б. Рымкулов,
Д. Искаков, Е. Керкеев,
Д. Абдрахманова, Б. Арейхан,
Б. Барманкулов, Г. Койлыбаев,
У. Оразалиева, М. Жилкибаев,
Г. Сабитова**

№ исх: 11-03-10/123 от:
10.02.2026
№ вх: 04-10/46 от: 11.02.2026

«ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҰЛТТЫҚ ЭКОНОМИКА
МИНИСТРЛІГІНІҢ ТАБИҒИ
МОНОПОЛИЯЛАРДЫ РЕТТЕУ
КОМИТЕТІНІҢ АҚМОЛА ОБЛЫСЫ
БОЙЫНША ДЕПАРТАМЕНТІ»
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ
МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ



РЕСПУБЛИКАНСКОЕ ГОСУДАРСТВЕННОЕ
УЧРЕЖДЕНИЕ «ДЕПАРТАМЕНТ
КОМИТЕТА ПО РЕГУЛИРОВАНИЮ
ЕСТЕСТВЕННЫХ МОНОПОЛИЙ
МИНИСТЕРСТВА
НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН ПО
АКМОЛИНСКОЙ ОБЛАСТИ»

020000, Кокшетау қаласы.
Н.Назарбаев даңғылы, 73,
тел.: 8(7162) 50-43-58
e-mail: k.kadry@economy.gov.kz

020000, г. Кокшетау.
проспект Н.Назарбаева 73.
тел.: 8 (7162) 50-43-58
e-mail: k.kadry@economy.gov.kz

№

254

**Целиноград ауданы
мәслихат Депутаты
Л. Қонарбаеваға**

«Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Табиғи монополияларды реттеу комитетінің Ақмола облысы бойынша департаменті» РММ (бұдан әрі – *Департамент*) Сіздің 2026 жылғы 3 ақпандағы кіріс № 2-02-26-01050 келіп түскен өтінішіңізге электр энергиясы шығындарын есептеудің заңдылығы мәселесі бойынша төмендегіні хабарлайды.

Қазақстан Республикасы Кәсіпкерлік кодексінің 124-6 бабының 2) және 5) тармақшаларына сәйкес табиғи монополиялар салаларында басшылықты жүзеге асыратын уәкілетті орган баға белгілеу тәртібінің және қоғамдық маңызы бар нарық субъектісінің міндеттерінің сақталуына мемлекеттік бақылауды жүзеге асырады, сондай-ақ қоғамдық маңызы бар нарық субъектілері өткізетін тауарларға (жұмыстарға, көрсетілетін қызметтерге) шекті бағаларды келіседі және бағаларды мемлекеттік реттеуді жүзеге асырады.

Департаменттің 2025 жылғы 25 маусымдағы № 11-03-11/624 хатымен «Ақмола электржелілік үлестіру компаниясы» АҚ-на (бұдан әрі – АЭҮК) 2025 жылғы 15 шілдеден бастап мынадай мөлшерде баға келісілді:

Тұрмыстық тұтынушылар үшін орташа босату тарифі – 25,109 теңге/кВтсағ (ҚҚС-сыз) немесе 29,126 теңге/кВтсағ (ҚҚС-пен).

Өзге тұтынушылар, заңды тұлғалар және бюджет қаражаты есебінен ұсталатын тұлғалар үшін тариф – 41,820 теңге/кВтсағ (ҚҚС-сыз) немесе 48,511 теңге/кВтсағ (ҚҚС-пен);

1-деңгей (1 адамға айына 100 кВтсағ-қа дейін) – 24,434 теңге/кВтсағ (ҚҚС-сыз) немесе 28,343 теңге/кВтсағ (ҚҚС-пен);

2-деңгей (1 адамға айына 100-ден 190 кВтсағ-қа дейін) – 30,130 теңге/кВтсағ (ҚҚС-сыз) немесе 34,951 теңге/кВтсағ (ҚҚС-пен);

3-деңгей (1 адамға айына 190 кВтсағ-тан жоғары) – 37,663 теңге/кВтсағ (ҚҚС-сыз) немесе 43,689 теңге/кВтсағ (ҚҚС-пен).

Айта кету қажет, электр энергиясын беру қызметіне арналған тарифте электр желілерін пайдалану барысында туындайтын нақты шығындар емес, нормативтік-техникалық шығындар ескерілетінін атап өткен жөн.

Нормативтік-техникалық шығындар — бұл бекітілген әдістемелерге сәйкес айқындалатын есептік шама болып табылады және электр желілерін нормативтік пайдалану жағдайында электр энергиясын беру кезінде технологиялық тұрғыдан болмай қоймайтын шығындарды көрсетеді.

Сонымен қатар, Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2019 жылғы 19 қарашадағы № 90 бұйрығымен бекітілген Тарифтерді қалыптастыру қағидаларының 634-тармағына сәйкес субъектілердің тарифтерін қалыптастыру және бекіту кезінде тарифтің шығындар бөлігінде нормативтен тыс техникалық және коммерциялық шығындарға, тауарлық-материалдық құндылықтардың бүлінуі мен жетіспеушілігіне және қоймалардағы қорларға, сондай-ақ басқа да өндірістік емес шығындар мен жоғалтуларға жұмсалған шығыстар есепке алынбайды.

Сондай-ақ, Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 25 ақпандағы № 143 бұйрығымен бекітілген Электр энергиясын пайдалану қағидаларының 45-тармағына сәйкес электр энергиясын коммерциялық есепке алу аспабы электр желісінің баланстық тиесілілік шекарасында орнатылмаған жағдайда, электр желісінің баланстық тиесілілік шекарасынан электр энергиясын коммерциялық есепке алу аспаптары орнатылған орынға дейінгі учаскедегі электр энергиясының шығындары шарттық негізде аталған электр желісі учаскесі баланста тұрған меншік иесіне жатқызылады және оларды энергия беруші (энергия өндіруші) ұйым Тұтынушымен келісу арқылы есептік жолмен айқындайды.

Осылайша, жоғарыда көрсетілген Қағидаларға сәйкес тарифтерді қалыптастыру кезінде ескерілетін нормативтік-техникалық шығындар мен электр желілерінің жекелеген учаскелерін пайдалану барысында туындайтын және тараптар арасында жасалған шарттар мен қосымша келісімдер негізінде жеке есептеуге жататын нақты шығындар арасында нақты шектеу бар екені көрінеді.

Сонымен қатар, Департамент Қазақстан Республикасы Әкімшілік рәсімдік–процестік кодексінің 65-бабының 1-бөліміне сүйене отырып, электр энергиясын өшіру мәселесі бойынша өз құзыреті шеңберінде қарастыру үшін Сіздің өтінішіңізді «Қазақстан Республикасы Энергетика министрлігі Мемлекеттік энергетикалық қадағалау және бақылау комитетінің Ақмола облысы бойынша аумақтық департаменті» республикалық мемлекеттік мекемесіне жолдады.

Қазақстан Республикасы Әкімшілік рәсімдік–процестік кодексінің 91 және 92-баптарына сәйкес, Сіз әкімшілік актіні, әкімшілік әрекетті (әрекетсіздікті) Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Табиғи монополияларды реттеу комитетіне үш айдан кешіктірмей шағымдануға құқылысыз, әкімшілік процедура қатысушысына әкімшілік актінің қабылданғаны немесе әкімшілік әрекеттің (әрекетсіздіктің) жасалғаны белгілі болған күннен бастап есептеледі.

Басшының орынбасары

Т. Кенжебаев

Орынд. Тореханова А.Ж.
Тел. 8 716 2 50-43-63

№ исх: 11-03-10/123 от:
10.02.2026
№ вх: 04-10/46 от: 11.02.2026

«КАЗАХСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҰЛТТЫҚ ЭКОНОМИКА
МИНИСТРЛІГІНІҢ ТАБИҒИ
МОНОПОЛИЯЛАРДЫ РЕТТЕУ
КОМИТЕТІНІҢ АҚМОЛА ОБЛЫСЫ
БОЙЫНША ДЕПАРТАМЕНТІ»
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ
МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ



РЕСПУБЛИКАНСКОЕ ГОСУДАРСТВЕННОЕ
УЧРЕЖДЕНИЕ «ДЕПАРТАМЕНТ
КОМИТЕТА ПО РЕГУЛИРОВАНИЮ
ЕСТЕСТВЕННЫХ МОНОПОЛИЙ
МИНИСТЕРСТВА
НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН ПО
АКМОЛИНСКОЙ ОБЛАСТИ»

020000, Кокшетау қаласы,
Н.Назарбаев даңғылы, 73,
тел.: 8(7162) 50-43-58
e-mail: k.kadry@economy.gov.kz

020000, г. Кокшетау,
проспект Н.Назарбаева 73,
тел.: 8 (7162) 50-43-58
e-mail: k.kadry@economy.gov.kz

№ _____

Депутату маслихата
Целиноградского района
Конарбаевой Л.

РГУ «Департамент Комитета по регулированию естественных монополий Министерства национальной экономики Республики Казахстан по Акмолинской области» (далее – *Департамент*), на Ваше обращение, поступившее за вх. № 2-02-26-01050 от 3 февраля 2026 года по вопросу правомерности начисления потерь электрической энергии, сообщает следующее.

Согласно подпунктам 2) и 5) статьи 124-6 Предпринимательского кодекса Республики Казахстан уполномоченный орган, осуществляющий руководство в сферах естественных монополий осуществляет государственное регулирование цен и государственный контроль за соблюдением порядка ценообразования и обязанностей субъекта общественно значимого рынка, а также согласовывает предельные цены на товары (работы, услуги), реализуемые субъектами общественно значимых рынков.

Письмом Департамента № 11-03-11/624 от 25 июня 2025 года АО «Акмолинская распределительная электросетевая компания» (далее – *АРЭК*) с 15 июля 2025 года согласованы цена в размере:

Среднеотпускной тариф для бытовых потребителей – 25,109 тенге/кВтч (без НДС) или 29,126 тенге/кВтч (с НДС);

Тариф для прочих потребителей, юридических лиц и лиц содержащихся за счет бюджетных средств – 41,820 тенге/кВтч (без НДС) или 48,511 тенге/кВтч (с НДС);

1 уровень (до 100 кВтч на 1 чел./месяц) – 24,434 тенге/кВтч (без НДС) или 28,343 тенге/кВтч (с НДС);

2 уровень (от 100 до 190 кВтч на 1 чел./месяц) – 30,130 тенге/кВтч (без НДС) или 34,951 тенге/кВтч (с НДС);

3 уровень (свыше 190 кВтч на 1 чел./месяц) – 37,663 тенге/кВтч (без НДС) или 43,689 тенге/кВтч (с НДС).

Необходимо отметить, что в тарифе на услуги по передаче электрической энергии учитываются **нормативно-технические потери, а не фактические потери**, возникающие в процессе эксплуатации электрических сетей.

Нормативно-технические потери — это расчетная величина, определяемая в соответствии с утвержденными методиками и отражающая технологически неизбежные потери при передаче электрической энергии в условиях нормативной эксплуатации электрических сетей.

Вместе с тем, согласно пункту 634 Правил формирования тарифов, утвержденных приказом Министра национальной экономики Республики Казахстан от 19 ноября 2019 года № 90, при формировании и утверждении тарифов субъектов в затратной части тарифа не учитываются расходы на сверхнормативные технические и коммерческие потери, порчу и недостатки товарно-материальных ценностей и запасы на складах, другие непроизводительные расходы и потери.

Также, согласно пункту 45 Правил пользования электрической энергией, утвержденных приказом Министра энергетики Республики Казахстан от 25 февраля 2015 года № 143 в случае установки прибора коммерческого учета электрической энергии не на границе балансовой принадлежности электрической сети потери электрической энергии на участке от границы балансовой принадлежности электрической сети до места установки приборов коммерческого учета электрической энергии относятся на договорной основе к владельцу на балансе которого находится указанный участок электрической сети и определяются расчетным путем энергопередающей (энергопроизводящей) организацией по согласованию с Потребителем.

Таким образом, на основании вышеуказанных Правил видно четкое разграничение нормативно-технических потерь, учитываемых при формировании тарифов и фактические потери, возникающие при эксплуатации определенных участков электрических сетей и подлежащие отдельному расчету на основании заключенных договоров и дополнительных соглашений между сторонами.

Вместе с тем, Департамент руководствуясь частью 1 статьи 65 Административного процедурно – процессуального кодекса Республики Казахстан, для рассмотрения в рамках компетенции в части отключения электроэнергии направил Ваше обращение в Государственное учреждение «Территориальный департамент Комитета государственного энергетического надзора и контроля Министерства энергетики Республики Казахстан по Акмолинской области».

В соответствии со статьями 91 и 92 Административного процедурно-процессуального Кодекса Республики Казахстан, Вы вправе обжаловать административный акт, административное действие (бездействие) в Комитет по регулированию естественных монополий Министерства национальной экономики Республики Казахстан, не позднее трех месяцев со дня, когда участнику административной процедуры стало известно о принятии административного акта или совершении административного действия (бездействия).

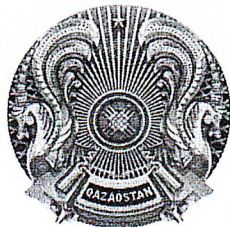
Заместитель руководителя

Т. Кенжебаев

№ исх: 05-13/2907 от: 19.02.2026

№ вх: 04-10/55 от: 19.02.2026

**ҚАЗАҚСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭНЕРГЕТИКА
МИНИСТРЛІГІ**



**МИНИСТЕРСТВО
ЭНЕРГЕТИКИ
РЕСПУБЛИКИ
КАЗАХСТАН**

010000, г. Астана, пр. Кабанбай батыра 19, блок «А»
Тел.: 8 (7172) 78-69-81, факс: 8 (7172) 78-69-43
E-mail: kence@energo.gov.kz

010000, Астана қ., Кабанбай батыр даңғ. 19. «А» блогы
Тел.: 8 (7172) 78-69-81, факс: 8 (7172) 78-69-43
E-mail: kence@energo.gov.kz

**Председателю Целиноградского
районного Маслихата
Конарбаевой Л.А.**

*На депутатский запрос № 254
от 2 февраля 2025 года*

Уважаемая Лязат Амангельдиновна!

Министерство энергетики Республики Казахстан, рассмотрев вышеуказанный запрос в рамках своей компетенций, сообщает следующее.

В соответствии с Правилами пользования электрической энергией, утвержденными приказом Министра энергетики Республики Казахстан от 25 февраля 2015 года № 143, *энергопередающая (энергопроизводящая) организация частично или полностью прекращает подачу электрической энергии по заявке энергоснабжающей организации при отсутствии оплаты, неполной оплате за электрическую энергию в установленные договором электроснабжения сроки, а также при нарушении установленного договором электроснабжения режима потребления электрической энергии.*

Полное прекращение подачи потребителю электрической энергии энергопередающей организацией осуществляется при невыполнении в установленные сроки требований энергопередающей (энергопроизводящей) организации об устранении нарушений настоящих Правил.

При выявлении нарушений, предусмотренных частью первой настоящего пункта энергоснабжающая организация направляет в энергопередающую (энергопроизводящую) организацию заявку на прекращение (ограничение) поставки электрической энергии, за исключением случая, предусмотренного пунктом 5-2 Правил организации и функционирования розничного рынка электрической энергии, а также предоставления услуг на данном рынке, утвержденных приказом Министра энергетики Республики Казахстан от 20 февраля 2015 года № 111 (зарегистрирован в реестре государственной регистрации нормативных



правовых актов под № 10533), письменно предупредив путем направления уведомления способами, указанными в акцепте договора (электронной почтой, факсом, почтовым отправлением, коротким текстовым сообщением, мультимедийным сообщением, действующими мессенджерами) потребителя в сроки не менее чем за 5 (пять) рабочих дней до прекращения поставки электрической энергии потребителю (потребителя, использующего электрическую энергию для бытовых нужд не менее чем за 30 (тридцать) календарных дней).

Данные меры предусмотрены с целью обеспечения **выполнения потребителями своих обязательств** за потребленную электрическую энергию, а также для **избежания увеличения задолженности**.

Кроме того, в соответствии с пунктом 1 статьи 13-1 Закона Республики Казахстан «Об электроэнергетике», *электрические сети, находящиеся на праве хозяйственного ведения или оперативного управления государственных юридических лиц, за исключением электрических сетей, используемых для собственных нужд, могут быть переданы в доверительное управление или безвозмездное пользование энергопередающим организациям, непосредственно к электрическим сетям которой они подключены.*

Согласно вышеуказанной норме, электрические сети, находящиеся в государственной собственности, могут быть переданы в доверительное управление или безвозмездное пользование энергопередающим организациям.

При этом собственник электрических сетей обязан поддерживать их в надлежащем состоянии до полной передачи.

По информации АО «Акмолинская распределительная электросетевая компания» готово принять данные сети в случае их надлежащей передачи.

Дополнительно отмечаем, что согласно Закону «О естественных монополиях», Комитет по регулированию естественных монополий Министерства национальной экономики Республики Казахстан (далее – КРЕМ) осуществляет государственный контроль за деятельностью энергопередающих организаций.

В связи с этим, по вопросам формирования затрат и применения тарифа на передачу электрической энергии рекомендуем обратиться в КРЕМ.

Вице-министр

С. Есимханов

№ исх: 05-13/2907 от: 19.02.2026

№ вх: 04-10/55 от: 19.02.2026

**ҚАЗАҚСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭНЕРГЕТИКА
МИНИСТРЛІГІ**



**МИНИСТЕРСТВО
ЭНЕРГЕТИКИ
РЕСПУБЛИКИ
КАЗАХСТАН**

010000, г. Астана, пр. Кабанбай батыра 19, блок «А»
Тел.: 8 (7172) 78-69-81, факс: 8 (7172) 78-69-43
E-mail: kence@energo.gov.kz

010000, Астана қ., Кабанбай батыр даңғ. 19, «А» блогы
Тел.: 8 (7172) 78-69-81, факс: 8 (7172) 78-69-43
E-mail: kence@energo.gov.kz

**Целиноград аудандық
маслихатының төрағасы
Л.А. Конарбаеваға**

*2025 жылғы 2 ақпандағы
№ 254-ІІ депутаттық сауалға*

Құрметті Лязат Амангельдиновна!

Қазақстан Республикасының Энергетика министрлігі, өз құзыреті шеңберінде жоғарыда көрсетілген сұрау салуды қарап, жоғарыда көрсетілген сұрау салу бойынша мынаны хабарлайды.

Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 25 ақпандағы № 143 бұйрығымен бекітілген Электр энергиясын пайдалану қағидаларына сәйкес, *энергия беруші (энергия өндіруші) ұйым электрмен жабдықтаушы ұйымның өтінімі бойынша электрмен жабдықтау шартында белгіленген мерзімдерде электр энергиясы үшін ақы төленбеген, толық төленбеген кезде, сондай-ақ электрмен жабдықтау шартында белгіленген электр энергиясын тұтыну режимі бұзылған кезде электр энергиясын беруді ішінара немесе толық тоқтатады.*

Энергия беруші (энергия өндіруші) ұйым осы Қағидалардың бұзушылықтарын жою туралы энергия беруші (энергия өндіруші) ұйымның талаптарын белгіленген мерзімдерде орындамаған кезде тұтынушыға электр энергиясын беруді толық тоқтатуды жүзеге асырады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көзделген бұзушылықтар анықталған кезде энергиямен жабдықтаушы ұйым Қазақстан Республикасы Энергетика Министрінің 2015 жылғы 20-ақпанда № 111 бұйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10533 болып тіркелген) электр энергиясының бөлшек сауда нарығын ұйымдастыру және оның жұмыс істеуі, сондай-ақ осы нарықта қызметтер көрсету қағидаларының 5-2-тармағында көзделген жағдайды қоспағанда, тұтынушыға (тұрмыстық қажеттіліктер үшін электр

энергиясын пайдаланатын тұтынушыға) электр энергиясын жеткізу тоқтатылғанға дейін кемінде 5 (бес) жұмыс күні бұрын мерзімде тұтынушыны (электр энергиясын тұрмыстық қажеттіліктер үшін пайдаланатын тұтынушыны - кемінде 30 (отыз) күнтізбелік күн бұрын) жазбаша ескерте отырып (хабарлама беру жолымен) немесе тұтынушыларға тұтынушының шарт акцептінде көрсетілген тәсілдермен (электрондық пошта, факс, пошта жөнелтілімі, қысқа мәтіндік хабарлама, мультимедиялық хабарлама, қолданыстағы мессенджерлермен) хабарлама жіберу арқылы электр энергиясын жеткізуді тоқтатуға (ішінара немесе толық) энергия беруші (энергия өндіруші) ұйымға өтінімді жібереді.

Бұл шаралар тұтынушылардың тұтынылған электр энергиясы үшін **өз міндеттемелерін орындауын қамтамасыз ету**, сондай-ақ **берешектің ұлғаюын болдырмау мақсатында көзделген**.

Бұдан басқа, «Электр энергетикасы туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 13-1-бабының 1-тармағына сәйкес, өз мұқтажы үшін пайдаланылатын электр желілерін қоспағанда, мемлекеттік заңды тұлғалардың шаруашылық жүргізу немесе жедел басқару құқығындағы электр желілері электр желілеріне өздері тікелей қосылған энергия беруші ұйымдарға сенімгерлік басқаруға немесе өтеусіз пайдалануға жүзеге асыруға құқылы.

Жоғарыда көрсетілген нормаға сәйкес, мемлекеттік меншіктегі электр желілері энергия беруші ұйымдарға сенімгерлік басқаруға немесе өтеусіз пайдалануға берілуі мүмкін.

Бұл ретте электр желілерінің меншік иесі оларды толық берілгенге дейін тиісті жағдайда ұстауға міндетті.

«Ақмола электржелілік үлестіру компаниясы» АҚ ақпараты бойынша бұл желілер тиісті түрде берілген жағдайда оларды қабылдауға дайын.

«Табиғи монополиялар туралы» Заңға сәйкес, Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Табиғи монополияларды реттеу комитеті (бұдан әрі – ТМРК) энергия беруші ұйымдардың қызметін мемлекеттік қадағалауды іске асырады.

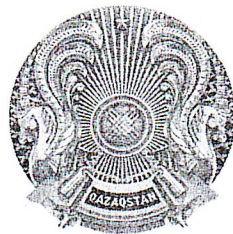
Осыған байланысты, электр энергиясын беру шығындарын қалыптастыру және тарифті қолдану мәселелері бойынша ТМРК жүгінуді ұсынамыз.

Вице-министр

С. Есімханов

№ исх: 11-03-10/123 от:
10.02.2026
№ вх: 04-10/46 от: 11.02.2026

«ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҰЛТТЫҚ ЭКОНОМИКА
МИНИСТРЛІГІНІҢ ТАБИҒИ
МОНОПОЛИЯЛАРДЫ РЕТТЕУ
КОМИТЕТІНІҢ АҚМОЛА ОБЛЫСЫ
БОЙЫНША ДЕПАРТАМЕНТІ»
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ
МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ



РЕСПУБЛИКАНСКОЕ ГОСУДАРСТВЕННОЕ
УЧРЕЖДЕНИЕ «ДЕПАРТАМЕНТ
КОМИТЕТА ПО РЕГУЛИРОВАНИЮ
ЕСТЕСТВЕННЫХ МОНОПОЛИЙ
МИНИСТЕРСТВА
НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН ПО
АКМОЛИНСКОЙ ОБЛАСТИ»

020000, Кокшетау қаласы,
П.Назарбаев даңғылы, 73,
тел.: 8(7162) 50-43-58
e-mail: k.kadry@economy.gov.kz

020000, г. Кокшетау,
проспект П.Назарбаева 73,
тел.: 8 (7162) 50-43-58
e-mail: k.kadry@economy.gov.kz

№ _____

**Депутату маслихата
Целиноградского района
Конарбаевой Л.**

РГУ «Департамент Комитета по регулированию естественных монополий Министерства национальной экономики Республики Казахстан по Акмолинской области» (далее – *Департамент*), на Ваше обращение, поступившее за вх. № 2-02-26-01050 от 3 февраля 2026 года по вопросу правомерности начисления потерь электрической энергии, сообщает следующее.

Согласно подпунктам 2) и 5) статьи 124-6 Предпринимательского кодекса Республики Казахстан уполномоченный орган, осуществляющий руководство в сферах естественных монополий осуществляет государственное регулирование цен и государственный контроль за соблюдением порядка ценообразования и обязанностей субъекта общественно значимого рынка, а также согласовывает предельные цены на товары (работы, услуги), реализуемые субъектами общественно значимых рынков.

Письмом Департамента № 11-03-11/624 от 25 июня 2025 года АО «Акмолинская распределительная электросетевая компания» (далее – *АРЭК*) с 15 июля 2025 года согласованы цена в размере:

Среднеотпускной тариф для бытовых потребителей – 25,109 тенге/кВтч (без НДС) или 29,126 тенге/кВтч (с НДС);

Тариф для прочих потребителей, юридических лиц и лиц содержащихся за счет бюджетных средств – 41,820 тенге/кВтч (без НДС) или 48,511 тенге/кВтч (с НДС);

1 уровень (до 100 кВтч на 1 чел/месяц) – 24,434 тенге/кВтч (без НДС) или 28,343 тенге/кВтч (с НДС);

2 уровень (от 100 до 190 кВтч на 1 чел/месяц) – 30,130 тенге/кВтч (без НДС) или 34,951 тенге/кВтч (с НДС);

3 уровень (свыше 190 кВтч на 1 чел/месяц) – 37,663 тенге/кВтч (без НДС) или 43,689 тенге/кВтч (с НДС).

Необходимо отметить, что в тарифе на услуги по передаче электрической энергии учитываются **нормативно-технические потери, а не**

фактические потери, возникающие в процессе эксплуатации электрических сетей.

Нормативно-технические потери — это расчетная величина, определяемая в соответствии с утвержденными методиками и отражающая технологически неизбежные потери при передаче электрической энергии в условиях нормативной эксплуатации электрических сетей.

Вместе с тем, согласно пункту 634 Правил формирования тарифов, утвержденных приказом Министра национальной экономики Республики Казахстан от 19 ноября 2019 года № 90, при формировании и утверждении тарифов субъектов в затратной части тарифа не учитываются расходы на сверхнормативные технические и коммерческие потери, порчу и недостатки товарно-материальных ценностей и запасы на складах, другие непроизводительные расходы и потери.

Также, согласно пункту 45 Правил пользования электрической энергией, утвержденных приказом Министра энергетики Республики Казахстан от 25 февраля 2015 года № 143 в случае установки прибора коммерческого учета электрической энергии не на границе балансовой принадлежности электрической сети потери электрической энергии на участке от границы балансовой принадлежности электрической сети до места установки приборов коммерческого учета электрической энергии относятся на договорной основе к владельцу на балансе которого находится указанный участок электрической сети и определяются расчетным путем энергопередающей (энергопроизводящей) организацией по согласованию с Потребителем.

Таким образом, на основании вышеуказанных Правил видно четкое разграничение нормативно-технических потерь, учитываемых при формировании тарифов и фактические потери, возникающие при эксплуатации определенных участков электрических сетей и подлежащие отдельному расчету на основании заключенных договоров и дополнительных соглашений между сторонами.

Вместе с тем, Департамент руководствуясь частью 1 статьи 65 Административного процедурно – процессуального кодекса Республики Казахстан, для рассмотрения в рамках компетенции в части отключения электроэнергии направил Ваше обращение в Государственное учреждение «Территориальный департамент Комитета государственного энергетического надзора и контроля Министерства энергетики Республики Казахстан по Акмолинской области».

В соответствии со статьями 91 и 92 Административного процедурно-процессуального Кодекса Республики Казахстан, Вы вправе обжаловать административный акт, административное действие (бездействие) в Комитет по регулированию естественных монополий Министерства национальной экономики Республики Казахстан, не позднее трех месяцев со дня, когда участнику административной процедуры стало известно о принятии административного акта или совершении административного действия (бездействия).